

Miniatiūrų ciklas

„KATILIŠKIS“

Giedrė MIČIŪNIENĖ

2023-07-31

Liepos 31-oji. Rytoj – Rugsjūtis. Ūkininkams darbymetis: rugiapjūtė – tarsi įžanga į Rudenį. „Miškais ateina ruduo“, - jaučiu sukrebždėjusią mintį, ir sielą jau ima kutenti saulėje sužvilgęs rasos lašas tarp smilgų ištiestame voro tinkle. Vienas. Antras. Trečias.

„Miškais ateina ruduo“, - kartoju sau ir mąstau: kas gi šiandien yra

K **Kaita**
A **aplinka**
T **tyla (Tilius)**
I **išdavystė**
L **likimas**
I **ieškojimas**
Š **šiluma**
K **kaimas**
I **ilgesys**
S **slenkstis**

Miniatiūrų ciklas „KATILIŠKIS“

Kaita

Kai miškais ateina ruduo... Besikeičiančios spalvos paliečia širdį. Švelniai grybšteli ir pakutena.

Medžiai ima rausti. Jiems gėda? Ne. Laimingi, galėdami mus džiuginti.

Ruduo – laikas, kai visi turtingi. Savaip. Visi vieningai atiduoda Žemei dalį savęs – savo džiaugsmą, kiti - skausmą.

Priešybių vienovė. Šalna ir spinduliai, spalvos ir ilgesys.

Aplinka

Čia – mano aplinka: vieta, kur gera.

Ten – nežinomybė, neatrasta erdvė, nežinoma aplinka, nesuvokiama erčia skirtingų jausmų sankirtoji.

Čia – kur esu aš. Vienam – miškas, kitam – nedidelė trobelytė, trečiam – net padūmavusio rūko siuvinėta pieva ar žvaigždėta nakties skraistė virš galvos.

Aplinka... Mes joje ar ji mumyse? Net tada, kai viso gyvenimo pasaulėlis sutelpa nedidelėje atminties skrynelėje.

Tyla (Tilius)

Tyla – tai milijonas neištartų neišsakytų žodžių. Tai mintys, kurios užplūsta sielą. Tai mūsų troškimai ir svajonės, kurių nedrįstame niekam pasakyti.

Tyla – tai širdies muzika.

Mūsų tylą skirtinga: kartais – sunki atodūsių tylą. Bet kartais džiaugsmo ir nuostabos lavina sustingdo žodžius, nes jų vertė sumenksta prieš išsipildžiusio stebuklo svarbą. Prasmingai veriasi tylą, kai mūsų mintys, žodžiai turi tikrą žmogiškumo vertę – ruošiamės kilniems darbams, mezgame gražių, prasmingų padėkos žodžių tinklą.

Tylėjimas ar Tyla? Ką rinktis?

Išdavystė

Pats šlykščiausias jausmas, kuris žudo sielą, naikina gerąsias raidžių sancaupas, todėl tyri ir švelnūs žodžiai nebesidėlioja.

Išdavikas: žmogus, išdavęs save.

Išdavikas: žmogus, išdavęs kitą Žmogų.

Išdavikas: žmogus, išdavęs Meilę, nes tai švenčiausias jausmas.

Išdavikas: žmogus, išdavęs Tėvynę.

Išdavikas: tiesiog išdavęs...

Likimas

Nežinau, ką vadiname LIKIMU: Skubančio Laiko tėkmėje griūvančią vilties sieną, angelui nebespėjus su tavimi, greitkelyje išsitaškusias svajones, kaukiančią nevilties vasarą, chrizantemų šviesa spindinčius lapkritį kalnelius?

O gal tą akimirką, kai supranti, jog ta alyvinė obelis jau niekada nebepakvies vapsvų paragauti perregimo saldumo?

O gal tą akimirką, kai susilieja meilė ir godulys, neapykanta ir pravirkęs žmogiškumas...

Aš nežinau, kodėl prašau tik rytdienos...

Ieškojimas

Mes dažnai ieškome priežasčių – ne galimybių. Pamiřtame, kad Gyvenimas – nuolatinis savęs ieškojimas:

Savyje – Savęs, tamsoje – prieblandos. Net šviečiant saulei ieškoma Šviesos.

Ieškome kažkokio pastovumo? Ne, dažniau ieškome tarnaujančių mums.

Ieškome savo šviesulio? Ne, kasdien saulėtų dienų.

Ieškome penkialapio? Greičiau – stebuklingų Jausmų Planetos?

Ar tas ruduo, ateinantis medžių viršūnėmis, įkvepia širdį - ieškoti nesurandamo, siekti nepasiekiamo? O gal tai tik nuolatinis sielos alkis?

Šiluma

Kai artinasi ruduo, negali skleistis žiedai, nes jiems trūksta šilumos. Šiluma – tai širdis ir šviesa.

Tu iš tolo regi ir jauti Šilumą – širdies, ugnies.

Ugnis degina. Skaudžiai. Tai aistra, liepsna, kaitra.

Širdis – priglaudžia, guodžia, išklauso, padeda, laimina, džiaugiasi.

Šilumos reikia rudenį. Kūnui. Ir sielai.

Ruduo tam, kad įsitikintume šilumos galia, ne kilovatais matuojama.

Kaimas

Jau seniai nebeklausi savęs, kas yra kaimas?

Ant kitų sūpynių supasi jau anūkų žaislai...

Nebeliko obels. Ir to tako. Ir tų debesėlių, kuriuos galėdavau skaičiuoti, kai pakildavau beveik iki pat dangaus...

Nebėra.

Galima žmogų išvaryti iš kaimo, bet jis lieka širdy. Pačioje jautriausioje jos vietoje...

Kaimas? Tai laukas ir miškas. Tai gyvasties ir meilės erdvė. Tai vieta, kai geriausiai pastebi besiartinantį rudens debesį, dar nepasiekusį miško.

Ilgesys

Ilgesys – tai ruduo. Jo erčioje pranyksta visos laiko ribos, paskęsta visi jausmai. Sąmonę užvaldo keistas jausmas – kažko lauki, kažko tikiesi...

O už lango žvarbus vėjas gainioja nuplėštus, dar nespėjusius pagelsti medžio lapus, ankstyvą rytmetį pilkšvu ūku dengiasi mėlynas ežeras.

O ilgesio erčia vis gilėja...

Matau, tarp pirštų tyliai laša rožančiaus akimirkos. Laiko rankose tirpsta liūdesio žvakė. Raudoni saulėlydžio gaisai pažadina ypatingą jausmą.

Prisimeni balsą, ilgesingai plaukdavusį vakarėjančių laukų takais. Ir staiga supranti, kad net aukščiausiojo laipsnio būdvardžiai per menki – jie bejėgiai išreikšti begalinį ilgesį.....

Slenkstis

Atidarei duris ir žengi žingsnį, kad perliptum slenkstį.

Slenkstis – dviejų pasaulių: šito ir kito sankirta. Man slenkstis visada panašus į lygybės ženklą: du brūkšneliai – mano ir Tavo erdvė. Mano ir Tavo laikas. Mano ir Tavo.

Slenkstis reikalingas, kad pajustum, jog norėdamas kurti artumą, turi peržengti savąjį aš. Nes tik tada, pajausi tikrą bendrystės gurkšnį.

Ypač tada, kai „Miškais ateina ruduo“.

O Rytoj – rugpjūčio 1-oji, įžanga į Rudenį.